

Alergenová imunoterapie v léčbě alergického eozinofilního astmatu

Irena Krčmová, Jakub Novosad

Ústav klinické imunologie a alergologie, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

Přístup k astmatickému pacientovi je dnes projevem personalizované medicíny, kdy na podkladě typu astmatického zánětu a dalších komorbidit doprovázejících astma se rozhodujeme o léčebné cestě. Jednou z terapeutických modalit je pro alergického astmatika alergenová imunoterapie (dále AIT), která má „chorobu modifikující účinek“ a potenciál zabránit další progresi alergických projevů. Jedná se o účinnou léčbu, která na rozdíl od farmakoterapie modifikuje průběh alergických respiračních onemocnění a navozuje vznik alergen-specifické imunologické tolerance přetrvávající až několik let po jejím ukončení. Terapeutické alergeny s prokázanou kvalitou, účinností a bezpečností dle evropských regulačních autorit jsou nezastupitelnou součástí léčby respiračních alergií. Jedná se o terapii bezpečnou, která dosud jako jediná zůstává imuno-modulační kauzální léčbou eozinofilního alergického astmatu.

Klíčová slova: alergenová imunoterapie, chorobu modifikující účinek, alergické eozinofilní astma.

Allergen immunotherapy in treating allergic eosinophilic asthma

Currently, the approach to a patient with asthma is in accordance with personalized medicine wherein the decision on the treatment pathway is based on the type of asthmatic inflammation and other comorbidities that accompany asthma. For an allergic asthma patient, allergen immunotherapy (AIT), which has a disease-modifying effect and the potential to prevent further progression of allergic symptoms, is one of the treatment modalities. It is an effective treatment that, unlike pharmacotherapy, modifies the course of allergic respiratory diseases and induces allergen specific immune tolerance that persists for up to several years after treatment cessation. Therapeutic allergens of high quality, efficacy, and safety according to European regulatory authorities are an integral part of the treatment of respiratory allergies. It is a safe treatment option which still remains the only causal immunomodulatory therapy for allergic eosinophilic asthma.

Key words: allergen immunotherapy, disease-modifying effect, allergic eosinophilic asthma.

Úvod

Bronchiální astma nepovažujeme za jednotné onemocnění, ale spíše za syndrom odpovídající různým patofyziologickým cestám. Jeho patogenetickou podstatou je chronický zánět průdušek spojený s jejich remodelací a bronchiální hyperreaktivitou a variabilní, často reverzibilní, obstrukcí. Cílem terapeutického úsilí je nejen odstranění symptomů a exacerbací, ale i omezení rozvoje zánětu, bronchiální hyperreaktivitu a nevratných remodelačních změn. Současně je potřeba trvale usilovat i o minimalizaci nutné farmakoterapie (1, 2).

Dle literárních údajů z celkové populace astmatiků je naprosto převažující eozinofilní fenotyp astmatu, který v sobě zahrnuje jak eo-

sinofilní nealergickou, tak eozinofilní alergickou patogenezí. V ČR probíhala v letech 2016/17 studie FOSCA (Four Seasons of Czech Asthma) organizovaná Českou iniciativou pro astma (ČIPA) ve spolupráci dvou odborných společností (ČPFS, ČSAKI) která zahrnovala data od 4557 dospělých pacientů s astmatem z ordinací 114 alergologů a pneumologů. Dle fenotypizace astmatu v této observační studii bylo 71 % astmatiků fenotypu eozinofilního alergického, 10 % eozinofilního nealergického a 19 % neeozinofilního nealergického (3).

Základní terapeutickou snahou v léčbě astmatu je dosažení **kontroly nad chorobou**. Lékař posuzuje tíži astmatu, odvozenou od minimálního stupně farmakoterapie potřebné k dosažení plné kontroly. Tíže astmatu

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORKY: MUDr. Irena Krčmová, Ph.D., irena.krcmova@fnhk.cz

Ústav klinické imunologie a alergologie, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2022;68(8):517-524

Článek přijat redakcí: 31. 7. 2022

Článek přijat po recenzích: 29. 8. 2022